

Brochure politiek bewustzijn

*Word politiek actief – Bevorder de actieve
betrokkenheid van jongeren bij politieke en
verkiezingsprocessen door het versterken van hun
politiek bewustzijn en kennis.*

Projectinformatie

Projecttitel:	Get Political – Actieve deelname van jongeren aan politieke en verkiezingsprocessen stimuleren door middel van politiek bewustzijn en kennis
Acroniem van het project:	Get Political
Projectnummer:	ERASMUS-YOUTH-2024-YOUTH-TOG-101183575
Looptijd van het project:	01/11/2024- 31/10/2026
Projectcoördinator:	EXCMO. AYUNTAMIENTO DE PURCHENA (Spanje)

Partners

Project partners	Land
Gemeente Purchena	Spanje
Rightchallenge	Portugal
FR CEPAGE	Frankrijk
Gemeente Zoersel	België
CESIE ETS	Italië
Gemeente Kalamaria	Griekenland
CARDET	Cyprus
MIITR	Slovenië

Samenvatting

Projectinformatie	2
Partners	2
Inleiding	4
Spanje	6
Escuela de Verano – Consejo de la Juventud de España (CJE) (zomerschool - Spaanse jeugdraad)	6
Europees Jeugdparlement Spanje (EYPE)	9
Portugal	12
Jeugdparlement (basis- en voortgezet onderwijs)	12
Euroescola	14
CESIE	Erro! Marcador não definido.
Simulatie van een referendumdebat – Centro Tau	16
De Jeugdvergadering	18
Frankrijk	20
Tous Politiques!	20
Parlement Régional de la Jeunesse (PRJ)	21
Griekenland	23
Jeugdraad van Thessaloniki	23
Jeugdraad van de gemeente Thermi	25
Slovenië	26
Moja aktivistična revolucija 7.0 (Mijn activistische revolutie 7.0)	26
Glas mladih: Participacija za boljšo prihodnost (Stem van de jeugd: participatie voor een betere toekomst)	28
Cyprus	30
Vormgeven aan morgen: jongeren in lokaal bestuur	30
Nationale Jeugdconferentie	32
België	34
TV-programma “Eerste Keus” van VRT.	34
Route Europa	36
Conclusie	38

Inleiding

Politiek bewustzijn is een hoeksteen van actief burgerschap. Jongeren in staat stellen politieke processen te begrijpen, eraan deel te nemen en eraan bij te dragen, is essentieel voor de gezondheid en de toekomst van onze democratieën. Politieke educatie onder jongeren stuit echter vaak op uitdagingen, gaande van een gebrek aan toegankelijke bronnen tot een gebrek aan betrokkenheid bij formele structuren voor burgerparticipatie. Dit document erkent deze kloof en presenteert een praktische en collaboratieve aanpak die gericht is op het verbeteren van het politieke bewustzijn en de politieke betrokkenheid van jongeren in heel Europa.

De brochure met initiatieven op gebied van politiek bewustzijn is een belangrijk resultaat van projectonderdeel 2: **"Aan de slag – Inzichten in het politiek bewustzijn en kennis van jongeren"**. Het belangrijkste doel ervan is het verzamelen, analyseren en presenteren van diverse initiatieven, programma's, projecten en beleidsmaatregelen die met succes politieke vorming onder jongeren in de partnerlanden bevorderen. Het resultaat is een waardevolle, gebruiksvriendelijke brochure voor jeugdwerkers, opvoeders en andere ervaringsdeskundigen die zich inzetten om jongeren aan te moedigen deel te nemen aan het maatschappelijke en politieke leven. De brochure bevat **in totaal 16 goede initiatieven**, waarbij **elke partner twee initiatieven heeft aangedragen** die een weerspiegeling zijn van lokale benaderingen om politiek bewustzijn te versterken.

Een succesvolle methode op het gebied van politiek bewustzijn verwijst naar een initiatief, programma of aanpak die jongeren met succes betreft bij het begrijpen van en deelnemen aan het politieke en maatschappelijke leven. Het bevordert kerncompetenties zoals **kennis van politieke systemen en instellingen, bewustzijn van rechten en verantwoordelijkheden, kritisch denken en mediagebruik** plus het vermogen om deel te nemen aan democratische processen. Goede initiatieven worden doorgaans gekenmerkt door **duidelijke doelstellingen, inclusieve en participatieve methoden en relevantie voor de behoeften en realiteit van de beoogde jongerengroep**. Ze zijn vaak **innovatief in hun aanpak**, maar ook **reproduceerbaar en aanpasbaar** aan verschillende contexten. Effectieve methoden leveren **positieve resultaten** op, zoals een groter politiek bewustzijn, een sterkere maatschappelijke betrokkenheid of verbeterde vaardigheden voor democratische participatie. Effectieve benaderingen dragen bij aan **positieve uitkomsten**, zoals een groter politiek bewustzijn, een **sterkere maatschappelijke betrokkenheid** en verbeterde vaardigheden voor democratische participatie. Ze omvatten vaak **een zinvolle betrokkenheid van jongeren** bij het ontwerp, de uitvoering of de evaluatie van het initiatief.

Om de consistentie in de documentatie en evaluatie te waarborgen, wordt elk voorbeeld beoordeeld aan de hand van een reeks **gemeenschappelijke criteria**, waaronder:

- **Presentatie** (duidelijkheid en structuur van de informatie),
- **Uitvoerende organisatie** (type, achtergrond en rol),
- **Aard van het initiatief** (context, vorm en reikwijdte),
- **Belangrijkste doelstellingen en activiteiten**,
- **Uitdagingen tijdens de uitvoering**,
- **Behaalde resultaten en impact**, en
- **Directe inzichten of opgedane kennis** die ook in andere contexten van nut kunnen zijn.

Er wordt ook aangegeven of de praktijk **recent** is (bijvoorbeeld geïmplementeerd sinds 2020) of een **langlopend initiatief** is met een bewezen positieve impact op jongeren in de loop van de tijd.

Elke partner in dit initiatief speelt een **essentiële rol**. Van **het identificeren van veelbelovende lokale initiatieven** tot **het aandragen van inzichten, het testen van voorlopig materiaal met belangrijke belanghebbenden** en **het verfijnen van de inhoud op basis van constructieve feedback**: de partners werken samen om ervoor te zorgen dat de uiteindelijke brochure een afspiegeling is van **de diversiteit en het potentieel** van politieke educatie in heel Europa.

Uiteindelijk resulteert deze inspanning in meer dan alleen een referentiedocument. De brochure **met initiatieven op het gebied van politiek bewustzijn** dient als een **instrument voor empowerment** – een praktische bron die jongerenwerkers en opvoeders in staat stelt het politiek bewustzijn in verschillende onderwijssituaties te versterken. Door deze gezamenlijke inspanning inspireren de partners tot **innovatieve projecten** en bevorderen zij een **cultuur van participatie en kritische betrokkenheid** onder de Europese jeugd. Alle partners worden uitgenodigd om dit proces met **toewijding, creativiteit en samenwerking** te benaderen. Door samen te werken blijft de uiteindelijke brochure niet alleen **informatief en praktisch**, maar ook **zinnig en aanpasbaar** aan de veranderende realiteit van de politieke betrokkenheid van jongeren in heel Europa.

Spanje

Escuela de Verano – Consejo de la Juventud de España (CJE) (zomerschool - Spaanse jeugdraad)

Uitvoerende organisatie(s)

Nationale Jeugdraad van Spanje

Context van het initiatief

De **Consejo de la Juventud de España (CJE)** is een belangrijke instelling in Spanje die jongerenorganisaties op nationaal niveau vertegenwoordigt. De CJE wordt erkend door de staat en speelt een strategische rol bij het verdedigen van de rechten van jongeren en het stimuleren van democratische participatie onder mensen van 14 tot 30 jaar.

In 2023 lanceerde de CJE het initiatief **Escuela de Verano (Zomerschool)** als reactie op de aanhoudende ontevredenheid van jongeren over de institutionele politiek en de toenemende bezorgdheid over sociale kwesties zoals onzekere banen, toegang tot huisvesting en geestelijke gezondheid. Het programma vond plaats in het **Centro Eurolatinoamericano de Juventud (CEULAJ)** in Mollina (Málaga) van **18 tot 23 juni 2023** en trok meer dan **80 deelnemers** uit heel Spanje.

De zomerschool had tot doel **de politieke competenties van jeugdactivisten, vertegenwoordigers** van jeugdraden en maatschappelijke organisaties in heel Spanje **te versterken**, zodat zij zich beter kunnen inzetten voor hun belangen op lokaal en nationaal niveau.

Belangrijkste doelstellingen en activiteiten

De Escuela de Verano maakte deel uit van een breder kader om de gestructureerde participatie van jongeren in de Spaanse democratie te vergroten.

De doelstellingen en activiteiten omvatten:

- **Versterken van competenties** op het gebied van politieke belangenbehartiging door jongeren, waaronder training in communicatiestrategieën, beleidsbeïnvloeding, lobby technieken en digitale campagnes.
- **Thematische workshops** over belangrijke aandachtspunten voor Spaanse jongeren, zoals klimaatverandering, jeugdwerkloosheid, betaalbare huisvesting, geestelijke gezondheidszorg en inclusief onderwijs.
- **Interactieve leerplatformen** waar deelnemers succesvolle werkwijzen uit hun regionale omgeving deelden en bespraken hoe deze in andere gebieden konden worden toegepast.

- **Teamactiviteiten**, waaronder simulaties van politieke processen en het ontwerpen van burgerinitiatieven, gericht op het verbeteren van praktische vaardigheden voor maatschappelijke betrokkenheid.
- Integratie in de **verkiezingscampagne "Rompe el cristal" ("Breek het glas") van de CJE**, die tot doel had de eisen van jongeren in het publieke debat te brengen vóór de algemene verkiezingen van juli 2023. Deelnemers werden aangemoedigd om bij te dragen aan verkiezingsboodschappen en publieke acties.

Uitdagingen

- **Geografische gelijkheid en vertegenwoordiging:** ondanks inspanningen om inclusiviteit te bevorderen, worden jongeren uit plattelandsgebieden of kleinere organisaties vaak geconfronteerd met logistieke of financiële belemmeringen om deel te nemen.
- **Duurzaamheid van de betrokkenheid:** Hoewel het enthousiasme tijdens de schoolperiode groot was, bleef het een grote uitdaging om korte termijn activisme om te zetten in langdurige politieke betrokkenheid.
- **Beperkte terugkoppeling:** Er was een gebrek aan directe mechanismen om de resultaten van de zomerschool te integreren in beleidsvormingsprocessen buiten de verkiezingsperiodes.

Resultaten en impact

- Meer dan **80 jeugdleiders werden opgeleid**, wat een domino-effect teweegbracht toen de deelnemers met verbeterde maatschappelijke competenties naar hun regio's terugkeerden.
- De input van de zomercursus heeft bijgedragen aan het opstellen van het **verkiezingsprogramma voor jongeren van de CJE**, dat formeel aan de politieke partijen is gepresenteerd en tijdens de verkiezingscampagne in de media en bij institutionele evenementen is genoemd.
- Grotere zichtbaarheid voor politieke kwesties die jongeren aangaan, met name rond onzekere werkgelegenheid en betaalbare huisvesting, in het publieke debat voorafgaand aan de verkiezingen.
- Versterkte allianties tussen regionale jeugdraden, waarvan vele aanvullende workshops of -evenementen hebben georganiseerd, geïnspireerd door de Escuela.
- **Nationale legitimiteit en strategische timing:** omdat het initiatief werd georganiseerd door de CJE, profiteerde het van politieke geloofwaardigheid en toegang tot beleidsmakers. Door de planning vóór de nationale verkiezingen kregen jongeren het gevoel dat ze echt politiek relevant waren.
- **Focus op het ontwikkelen van praktische vaardigheden:** in tegenstelling tot puur theoretische programma's bood de Escuela concrete tools – spreken in het openbaar,

onderhandelen, campagneplanning – die de deelnemers konden meenemen naar hun lokale netwerken.

- **Kansen voor interregionale samenwerking:** door jongerenraden uit verschillende autonome gemeenschappen met elkaar in contact te brengen, bevorderde het initiatief de solidariteit en kennisuitwisseling over gedecentraliseerde praktijken voor jongerenparticipatie.
- **Impuls voor replicatie:** Gezien het succes en de vraag naar meer, positioneerde CJE de Escuela de Verano als een model voor toekomstige terugkerende edities.

Directe inzichten

- Een deelnemer uit Castilla y León vertelde: "Ik dacht altijd dat politiek iets ver weg was, maar nu besef ik dat ik al aan politiek doe door me in te zetten voor mijn gemeenschap. Ik had alleen tools nodig om effectiever te zijn."
- Een begeleider van het organisatiecomité zei: "Deze school gaat over het doorbreken van de angstbarrière. Veel jongeren denken dat ze niet 'deskundig' genoeg zijn om deel te nemen. Wij laten hen zien dat ze experts zijn in hun eigen realiteit."
- Een andere deelnemer merkte op: "Het meest waardevolle was dat ik anderen ontmoette die mijn zorgen en dromen voor verandering delen. Ik voelde me niet meer alleen."

Europees Jeugdparlement Spanje (EYPE)

Uitvoerende organisatie(s)

Europees Jeugdparlement Spanje (EYPE)

Context van het initiatief

Het **Europees Jeugdparlement Spanje (EYPE)** is de Spaanse tak van het bredere netwerk van het **Europees Jeugdparlement (EYP)**, een pan-Europees, onpartijdig platform dat in 1987 is opgericht. EYPE is in **2006** in Spanje van start gegaan als antwoord op de groeiende behoefte aan gestructureerde, inclusieve ruimtes waar jongeren politieke kwesties kunnen bespreken, kunnen leren over democratische systemen en kunnen deelnemen aan gesimuleerde bestuursprocessen.

Haar missie is het bevorderen van **politieke vorming en interculturele dialoog** door middel van participatieve leerervaringen die het functioneren van democratische instellingen, met name het Europees Parlement, simuleren. Door middel van sessies die echte parlementaire processen weerspiegelen, bevordert EYPE politiek bewustzijn, spreken in het openbaar en samenwerking onder jongeren van **16 tot 27 jaar**.

Belangrijkste doelstellingen en activiteiten

EYPE implementeert een dubbele strategie die ervaringsgericht leren combineert met maatschappijvorming:

- **Regionale, nationale en internationale parlementaire sessies**
 - Jongerenvertegenwoordigers treden op als Europarlementariërs en vormen commissies om onderzoek te doen, te debatteren en resoluties op te stellen over onderwerpen op EU-niveau, zoals digitale privacy, klimaatbeleid, migratie en economisch herstel.
 - Deze sessies worden afgesloten met een **algemene vergadering**, waar voorstellen worden besproken en "aangenomen" volgens de parlementaire regels.
- **Burgereducatie programma "Europa begrijpen"**
 - Interactieve modules worden op middelbare scholen in heel Spanje gegeven door jonge vrijwilligers die zijn opgeleid door EYPE.
 - De nadruk ligt op het uitleggen van democratische waarden, het institutionele kader van de EU, mediakennis en jongerenrechten in toegankelijke, participatieve formats.
- **Vaardigheden versterken en gedeeld leiderschap**

- Trainingssessies voor vrijwilligers en coördinatoren over onderwijsbegeleiding, interculturele dialoog en niet-formele onderwijsmethoden.
- Oud-deelnemers nemen vaak leiderschapsrollen op zich bij het organiseren van toekomstige sessies, het zorgen voor continuïteit en het begeleiden van leeftijdsgenoten.

Uitdagingen

- **Toegang en inclusie:** ondanks beurzen en outreach hebben sociaaleconomische verschillen in sommige regio's nog steeds invloed op de deelname.
- **Afhankelijkheid van vrijwilligers:** Het succes van EYPE is sterk afhankelijk van een kern van toegewijde vrijwilligers, wat van invloed kan zijn op de schaalbaarheid en consistentie.
- **Metten van langetermijnresultaten:** Het is moeilijk na te gaan of het burgerbewustzijn dat tijdens de sessies is opgedaan, leidt tot toekomstig stemgedrag, activisme of openbare dienstverlening.

Resultaten en impact

- **Jaarlijks** nemen meer dan **2000 jongeren** in heel Spanje deel aan EYPE-sessies.
- Honderden middelbare scholieren hebben EU- en burgerschapsonderwijs gekregen via klasbezoeken in steden als Madrid, Barcelona, Valencia en Palma de Mallorca.
- Een groeiend netwerk van **oud-deelnemers** die melden dat hun vaardigheden op het gebied van communicatie, onderhandelen, politieke analyse en interculturele samenwerking zijn verbeterd.
- Uit evaluaties van EYPE blijkt dat leerlingen na deelname een aanzienlijk beter begrip hebben van democratische procedures en het Europese institutionele systeem.
- **Zeer boeiende, ervaringsgerichte opzet:** rollenspellen en parlementaire simulaties brengen democratische processen tot leven en maken abstracte politieke concepten begrijpelijk.
- **Internationale reikwijdte en erkenning:** als onderdeel van het Europese netwerk biedt EYPE toegang tot transnationale ervaringen en samenwerking, waardoor de Europese identiteit en burgerlijke solidariteit worden versterkt.
- **Potentieel voor integratie in het onderwijs:** het programma "Understanding Europe" creëert duurzame banden met het secundair onderwijs en integreert burgerschapsvorming waar dit vaak ontbreekt in het formele curriculum.

Directe inzichten

- Een 17-jarige deelnemer aan een regionale sessie vertelde: "Ik kwam hier nerveus en onzeker, maar ik vertrok met het gevoel dat ik een stem had. Ik had niet verwacht dat ik debatteren zo leuk zou vinden, of dat ik de EU beter zou begrijpen."

- Een docent maatschappelijke vorming in Madrid merkte op: "Toen EYPE onze school bezocht, kwamen onze leerlingen tot leven. De opzet was vernieuwend, door leerlingen geleid en zette hen aan het denken over hun rol als burgers."
- Een voormalig EYPE-afgevaardigde, nu universiteitsstudent, zei: "EYP was mijn eerste kennismaking met politiek. Nu studeer ik rechten en wil ik in de Europese politiek gaan werken. Het heeft mijn ogen geopend voor wat jonge mensen kunnen doen."

Portugal

Jeugdparlement (basis- en voortgezet onderwijs)

Uitvoerende organisatie(s)

Assembleia da República (Assemblee van de Republiek)

Context van het initiatief

Het Jeugdparlement bestaat sinds 1995. Het is opgericht om de politieke kennis van jongeren te vergroten en hun actieve betrokkenheid bij het democratische leven te bevorderen. Dit programma, dat is ontwikkeld binnen het institutionele kader van het Portugese parlement, richt zich op leerlingen in het lager en hoger secundair onderwijs (ongeveer 11 tot 18 jaar). Het heeft tot doel de onverschilligheid van jongeren ten opzichte van politiek en instellingen tegen te gaan door hen praktische ervaring te bieden met het wetgevingsproces en het democratische debat.

Belangrijkste doelstellingen en activiteiten

De belangrijkste doelstelling is jongeren te onderwijzen over het functioneren van democratische instellingen en hen in staat te stellen actief, kritisch en geïnformeerd burgerschap te uitoefenen.

De belangrijkste activiteiten zijn:

- Schoolfase: Leerlingen debatteren over onderwerpen en stellen onder begeleiding van docenten wetsvoorstellen op binnen hun school.
- District/regionale fase: geselecteerde voorstellen worden op regionaal niveau besproken, waarna de beste voorstellen doorgaan naar de nationale fase.
- Nationale fase: Er vindt een slotdebat plaats in het nationale parlement, waar leerlingen de rol van echte parlementsleden simuleren.
- Diversiteit in rollen: Leerlingen kunnen optreden als parlementsleden, voorzitters of journalisten, waardoor ze een beter inzicht krijgen in het democratische proces en de rol van de media.
- Jaarlijkse thema's: Elk jaar wordt een relevant en actueel thema gekozen als basis voor alle discussies en voorstellen.

Uitdagingen

Het programma staat voor verschillende uitdagingen, waaronder:

- Het waarborgen van gelijke deelname van alle scholen, met name in afgelegen of achtergestelde gebieden.
- Het motiveren en ondersteunen van leerkrachten om het initiatief effectief te mogelijk te maken.

- Het programma integreren in de toch al strakke schoolroosters.
- De onderwerpen en aanpak relevant en boeiend houden voor jonge deelnemers.

Resultaten en impact

Het Jeugdparlement is uitgegroeid tot een van de belangrijkste initiatieven op het gebied van burgerschapsonderwijs in Portugal.

- Landelijk bereik: Honderden scholen in alle regio's, inclusief de autonome eilanden, nemen deel.
- Ontwikkeling van vaardigheden: Leerlingen doen ervaring op met spreken in het openbaar, argumenteren, teamwork, kritisch denken en het opstellen van wetgeving.
- Burgerlijke motivatie: Veel rapporten melden een toegenomen interesse in politiek en een groter gevoel van sociale verantwoordelijkheid.
- Zinnvolle discussies: Jaarlijkse thema's zorgen voor bewustwording en actie rond belangrijke kwesties zoals gendergelijkheid, klimaatverandering, geestelijke gezondheid en desinformatie.

Directe inzichten

“Het is echt de moeite waard om aan dit project deel te nemen, omdat we het gevoel hebben dat onze stem ertoe doet. Of de voorstellen nu worden uitgevoerd of niet, ze zijn bekeken door echte parlementsleden en partijen. Dat alleen al is zinvol, en we leren veel van de hele ervaring. Het was een levens veranderende ervaring. Het was de eerste keer dat ik de nationale zitting persoonlijk bijwoonde – het is echt een krachtige ervaring omdat je veel dichterbij de mensen komt en ziet hoe dingen werken.”

Inês Silva, 17 jaar, Aveiro.

“Destijds daagde mijn leraar me uit om mee te doen. Ik ging, maar nam alleen deel aan de regionale sessie, net als in de derde klas. Pas op de middelbare school haalde ik de nationale sessie. Het is een ongelooflijke ervaring die Portugal veel kan opleveren. Het boeit je vanaf het allereerste moment. Als je aandacht besteedt aan de nationale politiek en je ermee bezighoudt, zie je een nieuwe generatie in actie. Je ziet een heel ander niveau van argumentatie – het is moderner, meer herkenbaar voor jongeren en het brengt een nieuw soort kennis met zich mee. De nationale sessie is een krachtige ervaring voor alle betrokkenen – van journalisten tot plaatsvervaarders en woordvoerders. Zelfs als je niet aan het woord bent voor de microfoon, zijn de gesprekken in de wandelgangen, de uitwisseling van ideeën met briljante jongeren met een groot hart – gewoon geweldig.”

Manuel Pinto, 18 jaar, Vila Real

Euroescola

Land

Internationaal (georganiseerd in het Europees Parlement in Straatsburg; omvat scholen uit alle 27 EU-lidstaten, kandidaat-lidstaten en voormalige lidstaten)

Uitvoerende organisatie(s)

Europees Parlement (Eenheid Bezoekers en Contacten met de Burgers, Directoraat-generaal Communicatie), in samenwerking met de verbindingsbureaus van het Europees Parlement (EPLO's) en, op regionaal niveau, de Elzas (Frankrijk) en Baden-Württemberg (Duitsland).

Context van het initiatief

Euroescola, in 1990 gelanceerd door het Europees Parlement, stelt honderdduizenden middelbare scholieren in staat om het werk van Europarlementariërs in Straatsburg te simuleren. Het programma is bedoeld voor leerlingen van 14 jaar en ouder, die worden begeleid door leraren, en biedt een meertalige, grensoverschrijdende democratische ervaring. Sinds januari 2021 neemt worden er jaarlijks regionale grensoverschrijdende sessies tussen Frankrijk en Duitsland gehouden.

Belangrijkste doelstellingen en activiteiten

Doelstelling: bevordering van EU-burgerschap, democratische participatie, intercultureel begrip en bewustzijn van Europese waarden en instellingen.

Activiteiten omvatten:

- Ochtendsessie (10.00-12.30 uur): opening door de voorzitter van het Parlement, vraag- en antwoordsessie met een vicevoorzitter, innovatie lab, debat, amendementen en stemming over echte EU-kwesties. Vragen kunnen worden gesteld via live video (Interactio) of Slido.
- Middagsessie (alleen fysiek): een simulatiespel over het wetgevingsproces van de EU.
- Hybride formaat: sinds oktober 2022 nemen deelnemers zowel fysiek als online via livestreaming deel, met interactieve tools die na de pandemie zijn geïntegreerd.
- Regionale cross-over-editie: sinds medio 2022 worden er jaarlijks regionale grensoverschrijdende sessies tussen Frankrijk en Duitsland gehouden.

Uitdagingen

- Verstoringen door COVID-19: sinds maart 2020 zijn de sessies ter plaatse geannuleerd; overgang naar online formaat met tools zoals Interactio en Slido.
- Hybride complexiteit: zorgen voor gelijke betrokkenheid en technische soepelheid voor zowel fysieke als externe studenten.

Resultaten en impact

- Sinds 1990 hebben honderdduizenden middelbare scholieren deelgenomen in Straatsburg.

- Hybride en regionale edities trekken ongeveer 1000 deelnemers per evenement, waarvan ongeveer 500-600 studenten aanwezig zijn in de halve cirkel en de rest online deelneemt.
- Bevordert democratische betrokkenheid, interculturele dialoog en een realistisch begrip van de wetgevingsmechanismen van de EU.

Directe inzichten

"Deelname aan Euroscola was een bepalende ervaring. Door met leerlingen van verschillende nationaliteiten te discussiëren over kwesties als jeugdwerkloosheid en solidariteit tussen EU-landen, heb ik een bredere kijk op Europa gekregen." — Gonçalo Santos, Portugal.

"Euroscola was een onvergetelijke ervaring. Door in groepen te werken, solidariteitsprojecten te ontwikkelen en deel te nemen aan debatten over mondiale kwesties, realiseerde ik me welke impact we op de wereld kunnen hebben." — Student van IES Tháder, Orihuela, Spanje.

Italië

Simulatie van een referendumdebat – Centro Tau

Uitvoerende organisatie(s)

CESIE ETS en Centro Tau

Context van het initiatief

Het initiatief vond plaats op 4 juni in Centro Tau, waarbij 4 jongerenwerkers en 12 jonge deelnemers betrokken waren. Het werd ontwikkeld als antwoord op de behoefte om jongeren te betrekken bij democratische participatie, met name door hen inzicht te geven in referenda als politieke instrumenten. De activiteit had ook tot doel kritisch denken over milieukwesties te stimuleren en het bewustzijn van het belang van stemmen te bevorderen in een informele onderwijssetting.

Belangrijkste doelstellingen en activiteiten

Hoofddoelstellingen:

- Het bevorderen van het begrip van referenda als democratische instrumenten.
- Jongeren aanmoedigen om zich bezig te houden met milieukwesties.
- Versterken van argumentatie- en dialogvaardigheden.

Belangrijkste activiteiten:

- Interactieve introductie: Korte uitleg over het referendumonderwerp en het belang ervan, gevolgd door een groepsactiviteit om het ijs te breken met behulp van een praatobject (een kleine uil) om de discussie op gang te brengen.
- Groepsindeling en rolverdeling: De deelnemers werden in twee groepen verdeeld en kregen specifieke rollen toegewezen, variërend van milieuactivisten tot sceptische burgers, om de 'ja'- en 'nee'-standpunten over een bepaald onderwerp te vertegenwoordigen.
- Voorbereiding van de teams: Elke groep besprak en noteerde argumenten op een poster om hun toegewezen standpunt te ondersteunen.
- Thematische speeddating: De deelnemers voerden korte één-op-één-gesprekken om hun standpunten te beargumenteren, waarna ze van kant wisselden voor een tweede ronde.
- Reflectiemoment: Afsluitende groepsdiscussie over wat er was geleerd over referenda en persoonlijke indrukken van de activiteit.

Uitdagingen

Een belangrijke uitdaging was om deelnemers te helpen overschakelen van het uiten van persoonlijke meningen naar het belichamen en verdedigen van standpunten die aansloten bij hun toegewezen rol. Sommigen hadden aanvankelijk moeite om zich in te leven in personages met een andere mening dan zichzelf.

Resultaten en impact

De activiteit had een positief effect op de sterke en emotionele betrokkenheid. De jonge deelnemers waren zeer actief en dankzij de dynamische opzet konden ze verschillende perspectieven verkennen. De feedback was zeer positief, vooral wat betreft de vrijheid van meningsuiting en het theatrale, speelse karakter van het debat. Sommige deelnemers gaven aan dat ze hun mening over de betekenis van stemmen en het belang van dialoog hadden bijgesteld.

Directe inzichten

"Het voelde vreemd om een standpunt te verdedigen waar ik het niet mee eens ben, maar het hielp me begrijpen waarom sommige mensen zo denken."

"Het was cool om een personage te spelen – het voelde als acteren, maar we hadden het over echte dingen."

"Vroeger dacht ik dat referenda niets met mij te maken hadden, maar nu voel ik me meer betrokken."

De Jeugdvergadering

Uitvoerende organisatie(s)

Open Youth Lab & Scuola Aperta Palermo

Context van het initiatief

Dit initiatief werd gelanceerd als reactie op de groeiende bezorgdheid onder opvoeders en jeugdwerkers over de invloed van sociale media, gegevens privacy en online desinformatie op democratische participatie. Het vond plaats in Palermo en er namen 15 middelbare scholieren van 16 tot 18 jaar aan deel, begeleid door 3 jeugdwerkers. Het doel was om een parlementaire vergadering te simuleren waar jongeren konden verkennen wat digitale rechten en verantwoordelijkheden in een democratische samenleving inhouden.

Belangrijkste doelstellingen en activiteiten

Belangrijkste doelstellingen:

- Jongeren bewuster maken van digitale rechten en ethisch gebruik van technologie.
- Democratische besluitvorming simuleren door middel van debat en onderhandeling.
- Het ontwikkelen van kritisch denkvermogen en spreekvaardigheid in het openbaar.

Belangrijkste activiteiten:

- Opwarmingsdiscussie: Deelnemers deelden persoonlijke ervaringen met betrekking tot het digitale leven, bijvoorbeeld het gebruik van sociale media, het bijhouden van gegevens of cyberpesten.
- Rolverdeling: elke leerling kreeg een rol toegewezen als vertegenwoordiger van een fictieve politieke partij voor jongeren (bijvoorbeeld Digital Freedom Front, The Data Guardians of The Offline Movement), elk met verschillende standpunten over gegevens privacy, schermtijdlimieten en online censuur.
- Partijprogramma schrijven: In groepen stelden ze een kort partijprogramma op met de belangrijkste beleidsmaatregelen met betrekking tot digitale rechten.
- Debat in de Jeugdvergadering: De klas werd omgevormd tot een nagebouwde parlementaire kamer. Elke partij presenteerde haar manifest, debatteerde over belangrijke beleidspunten, vormde allianties en onderhandelde over amendementen.
- Eindstemming: Er werd een wetsontwerp over 'digitale rechten voor jongeren' opgesteld en in stemming gebracht.

Uitdagingen

Sommige deelnemers hadden aanvankelijk moeite met het abstracte karakter van digitale rechten. De begeleiders moesten zich aanpassen door voorbeelden uit de praktijk te gebruiken om de leerlingen te helpen zich in de kwesties in te leven. Om een evenwichtige spreektijd in de debatten te garanderen, was ook actieve moderatie nodig om inclusieve deelname te waarborgen.

Resultaten en impact

De simulatie vergrootte het begrip van de deelnemers van hoe wetten tot stand komen en hoe compromissen noodzakelijk zijn in democratische contexten. Velen gaven aan zich zelfverzekerder te voelen om hun mening in het openbaar te uiten. Verschillende docenten merkten op dat de betrokkenheid bij maatschappelijke onderwerpen in de weken na de activiteit was toegenomen.

Directe inzichten

"Ik heb nooit nagedacht over wie de eigenaar is van mijn gegevens. Nu wil ik de algemene voorwaarden lezen!"

"We moesten vechten voor onze ideeën, maar ook luisteren. Dat was nieuw voor mij."

"Het was alsof we in de echte politiek zaten, maar dan leuker en respectvoller."

Frankrijk

Tous Politiques!

Uitvoerende organisatie(s)

La République en Marche! (nu Renaissance)

Context van het initiatief

Tous politiques! werd in 2018 gelanceerd door La République en Marche! (nu Renaissance) en leidt burgers, activisten en lokale verkozenen op, met een focus op jongeren tussen 18 en 30 jaar. Het initiatief speelt in op de noodzaak om de politieke betrokkenheid van jongeren te vergroten, een prioriteit in Frankrijk en de EU. Het biedt deelnemers kennis over politieke en electorale systemen en promoot een progressieve visie op lokaal bestuur.

Belangrijkste doelstellingen en activiteiten

Doelstellingen:

- Het politieke engagement van burgers, activisten en lokale verkozenen aanmoedigen.
- Trainingen aanbieden om een progressieve visie voor Franse regio's te bevorderen.
- Netwerken van vooruitstrevende spelers op lokaal niveau opbouwen.

Activiteiten:

- Trainingssessies en workshops voor burgers en lokale verkozenen.
- Online cursussen en E-learning modules.
- Evenementen en conferenties om progressieve spelers met elkaar in contact te brengen.
- Mentorschap voor politieke projecten.

Uitdagingen

Uitdagingen zijn onder meer het waarborgen van diverse participatie, het vinden van een evenwicht tussen de progressieve focus van het initiatief en een brede aantrekkingskracht, en het behouden van betrokkenheid in een gepolariseerd politiek klimaat.

Resultaten en impact

Tous politiques! heeft waarschijnlijk talrijke burgers en lokale gekozen functionarissen opgeleid en daarmee een nieuwe generatie progressieve politieke spelers voortgebracht. De opleidings- en netwerkactiviteiten versterken de lokale politieke participatie.

Directe inzichten

De brochure van [Tous politiques!](#) beschrijft het als "het instituut van engagement voor diegenen die geloven in een progressieve visie op territoria", waarbij de nadruk ligt op zijn rol in het inspireren van politieke betrokkenheid.

Parlement Régional de la Jeunesse (PRJ)

Uitvoerende organisatie(s)

Région Sud : Provence-Alpes-Côte d'Azur

Context van het initiatief

Het Parlement Régional de la Jeunesse (PRJ) is opgericht om tegemoet te komen aan de behoefte aan grotere betrokkenheid van jongeren bij het regionale bestuur en om het maatschappelijk engagement van jongeren tussen 15 en 25 jaar te bevorderen, waaronder middelbare scholieren, stagiaires en jongeren die een beroepsopleiding of een opleiding op het gebied van gezondheidszorg/sociale zorg volgen. Het PRJ opereert in een politiek klimaat waarin jongerenparticipatie hoog op de agenda staat en sluit aan bij nationale en Europese inspanningen om jonge burgers in staat te stellen politieke systemen te begrijpen en bij te dragen aan de besluitvorming.

Belangrijkste doelstellingen en activiteiten

Doelstellingen:

- Jongeren voorlichten over burgerschap, besluitvorming en het beheer van publieke middelen.
- Jongeren in staat stellen invloed uit te oefenen op regionaal beleid en maatschappelijke verantwoordelijkheden op zich te nemen.

Activiteiten:

- Regelmatige bijeenkomsten en workshops om regionale kwesties te bespreken en oplossingen voor te stellen.
- Beheer van een jaarlijks budget van 50.000 euro voor door jongeren geleide projecten.
- Implementatie van initiatieven zoals de Banque de stage (stageplaatsen), ePASS Jeunes (digitale voordelenkaart) en eco-ambassadeurs op scholen.
- Dialogen op hoog niveau met beleidsmakers en educatieve reizen naar Europese instellingen.

Uitdagingen

Specifieke uitdagingen worden niet gedetailleerd beschreven in de beschikbare bronnen, maar omvatten waarschijnlijk het waarborgen van een diverse vertegenwoordiging, het vinden van een evenwicht tussen deelname en onderwijsverplichtingen, en het in stand houden van de impact van projecten op de lange termijn.

Resultaten en impact

Het PRJ heeft impactvolle projecten gelanceerd, zoals de Banque de stage en e-PASS Jeunes, waarvan regionale jongeren profiteren. Het heeft dialogen met hooggeplaatste functionarissen, zoals de premier, mogelijk gemaakt en deelnemers gepositioneerd als pleitbezorgers voor hun leeftijdsgenoten, waardoor het burgerschapsonderwijs en de invloed op het regionale beleid zijn versterkt.

Directe inzichten

Het PRJ is een dynamisch platform waar jongeren leren leiding te geven en verandering teweeg te brengen. Deelnemers doen praktische ervaring op met democratie en projectmanagement, wat hun persoonlijke en professionele groei bevordert. Getuigenissen op het YouTube-kanaal van Région Sud benadrukken hun gevoel van empowerment.

Griekenland

Jeugdraad van Thessaloniki

Uitvoerende organisatie(s)

Thessaloniki

Context van het initiatief

Opgezet door de gemeente Thessaloniki, informele groepen jongeren en het Jeugnetwerk van Katerini.

Doelgroep: 16-30

Belangrijkste doelstellingen: De kloof tussen jongeren en de lokale overheid overbruggen, bijdragen aan het eerste contact van jongeren met de politiek en jongeren activeren

Iedereen in de doelgroep kan lid worden van het MYCT. Het bestuur wordt echter gekozen. Aanvankelijk werden de leden geselecteerd door middel van loting, maar nu wordt er een verkiezingsprocedure gebruikt. Elk lid heeft recht op twee termijnen.

Belangrijkste doelstellingen en activiteiten

- Drie pijlers (politieke participatie, activisme, vrijwilligerswerk)
- Er zijn zeven commissies met elk een ander thema. Deze commissies hebben een actieagenda. Op basis van deze agenda beheren en implementeren ze hun projecten.
- Wat hun acties betreft, hebben ze regelmatige jaarlijkse activiteiten (bijvoorbeeld een evenement voor Vrouwendag) of aanvullende activiteiten die voortvloeien uit de behoeften van hun leden (bijvoorbeeld seminars over soft skills).

Uitdagingen

- Vanwege het grote aantal deelnemers moeten ze aan de behoeften van de meerderheid voldoen. Het is moeilijk om de behoeften van de leden en de doelgroep onder woorden te brengen.
- Er is voortdurend vernieuwing, aangezien er veel studenten in de stad wonen, is het niet zeker dat zij na hun afstuderen in de stad blijven.
- Het is moeilijk om de Jeugdraad zonder complicaties te laten samenwerken met de stad en de Europese programma's.

Resultaten en impact

- Toename van het ledenaantal
- Directe samenwerking met de stad
- Bijdrage aan de publieke dialoog
- Verbetering van de interactie van jongeren met de politiek

- Mobilisatie door middel van vrijwilligersacties

Directe inzichten

YCT: “Er moeten zinvolle en consistente acties en activiteiten zijn, evenals goede informatie. Een stabiele maar voortdurend verrijkte agenda die aansluit bij de actualiteit is een voordeel.”

Jeugdraad van de gemeente Thermi

Uitvoerende organisatie(s)

Gemeente Thermi

Context van het initiatief

De Jeugdraad van de gemeente Thermi volgt het model van sociocratie, een dynamische model van bestuur en besluitvorming door middel van consensus. Meer specifiek werd op initiatief van de gemeente Thermi in 2020 getracht een innovatieve besluitvormings- en consensusstructuur te creëren op basis van specifieke thema's en voorstellen, als antwoord op de grote geografische afstanden tussen de gemeenschappen van Thermi.

Het resultaat van dit initiatief is de Jeugdraad, lokale kringen in elke gemeenschap van de gemeente en de deelname van jongeren uit elke gemeenschap aan elke kring.

Belangrijkste doelstellingen en activiteiten

Het belangrijkste doel van de Jeugdraad van de gemeente Thermi is om jongeren op het niveau van hun lokale gemeenschap, via de kringen, te activeren om de gemeente waar ze wonen te verbeteren.

Hun organisatie en activiteiten zijn gestructureerd op basis van elk project, waarbij, zodra de beslissing om een activiteit uit te voeren met consensus is genomen, een team wordt samengesteld om deze te organiseren en te ondersteunen.

Uitdagingen

De grootste moeilijkheid van de Jeugdraad en het obstakel dat zij in haar dagelijkse werking tegenkomt, is haar ledenaantal, aangezien zij maar weinig actieve leden heeft. Deze weinige leden zijn vaak uitgeput en kunnen niet creatief zijn, aangezien er geen voorziening is voor de vernieuwing van het ledenaantal.

Dit komt juist door de angst van jongeren om 'partij te kiezen', waardoor ze helemaal niet politiek actief zijn, en dit is precies de reden waarom voor dit dynamische model van sociocratie is gekozen.

Resultaten en impact

Vanaf 2025 zullen de acties van de Jeugdraad van de gemeente Thermi elk jaar aan een specifiek thema worden gewijd, zodat verwacht wordt dat de voetafdruk in de toekomst zichtbaar zal zijn.

Het is echter vooral duidelijk dat er een verandering plaatsvindt binnen de scholen en in de relatie tussen leerlingen en leerkrachten, die nu gekenmerkt wordt door discussie en consensus.

Directe inzichten

Door met sociocratie te werken, wil je de manier van werken of het besluitvormingsmodel niet veranderen. In het begin lijkt het een proces dat je moet bestuderen, maar uiteindelijk wordt het een dagelijkse praktijk die je gedrag verandert.

Slovenië

Moja aktivistična revolucija 7.0 (Mijn activistische revolutie 7.0)

Uitvoerende organisatie(s)

Focus (Slovenië), [Noexcuse](#) (Slovenië), [Legebitra](#) (Slovenië), [Sudwind](#) (Oostenrijk), [VHS Dunaj](#) (Oostenrijk), [WeWorld](#) (Italië), [CSAPSA](#) (Italië), [BRF](#) (Polen)

Het project wordt medegefinancierd door de Europese Unie – CERV-programma

Context van het initiatief

Het project *My Activist Revolution* is gericht op jongeren uit Slovenië, Oostenrijk, Italië en Polen en is gebaseerd op het stimuleren van hun betrokkenheid bij het vormgeven van een eerlijkere en meer inclusieve samenleving. De deelnemende organisaties willen jongeren een ruimte bieden om hun mening te ontwikkelen en te uiten, in dialoog te gaan over urgente maatschappelijke kwesties en actief deel te nemen aan besluitvormingsprocessen. Door middel van internationale bijeenkomsten, workshops en acties gaan de deelnemers openlijk in op onderwerpen als klimaatverandering, solidariteit, jongerenparticipatie en hun impact op de samenleving.

Het initiatief staat open voor alle jongeren van 15 tot 30 jaar die geïnteresseerd zijn in sociale verandering, ecologie, politiek en solidariteit, of die gewoon leeftijdsgenoten uit andere landen willen ontmoeten en willen uiten wat hen dwarszit (of inspireert) in de wereld van vandaag.

Belangrijkste doelstellingen en activiteiten

De belangrijkste doelstelling is jongeren aan te moedigen contacten te leggen, hun mening te uiten en sociale verandering te stimuleren.

Het project bestaat uit de volgende activiteiten: het opstellen van een pedagogisch kader en een e-democratieportaal; ten minste vier nationale workshops; een nationale conferentie die jongeren uit twee partnerlanden met elkaar in contact brengt; een internationale conferentie in Ljubljana; een internationale conferentie en training in belangenbehartiging in Polen; het opstellen van een jeugdmanifest; een studie- en belangenbehartigingsbezoek aan Brussel, inclusief een rondetafelgesprek in het Europees Parlement; en een slotbijeenkomst in Wenen.

Uitdagingen

Op de officiële websites van het project worden geen specifieke uitdagingen genoemd. Typische uitdagingen bij soortgelijke internationale jongerenprojecten zijn echter onder meer het handhaven van actieve betrokkenheid in de loop van de tijd, het waarborgen van inclusieve deelname van mensen met verschillende achtergronden en het coördineren van de logistiek en communicatie tussen meerdere partnerorganisaties uit verschillende landen.

Resultaten en impact

De eerste internationale bijeenkomst vond plaats in Ljubljana (8-10 mei 2025), waar jongeren zich verdiepten in de toekomst van Europa door middel van creatieve workshops, deelnamen aan een activistische tour door Ljubljana en boodschappen en voorstellen voorbereidden die ze de wereld in zullen sturen. Het project loopt nog.

Directe inzichten

<https://focus.si/projekti/moja-aktivisticna-revolucija-7-0/>

<https://www.noexcuse.si/novice/moja-aktivisticna-revolucija/>

Glas mladih: Participacija za boljšo prihodnost (Stem van de jeugd: participatie voor een betere toekomst)

Uitvoerende organisatie(s)

Jeugdcentrum Brežice

Context van het initiatief

Het project "*Voice of Youth: Participation for a Better Future*" (mede gefinancierd door de Europese Unie) is bedoeld om tegemoet te komen aan de behoeften van alle betrokken belanghebbenden, waaronder jongeren, organisaties, lokale beleidsmakers en de bredere gemeenschap. Het project heeft tot doel blijvende verandering teweeg te brengen door jongeren in staat te stellen actief mee te werken aan de vormgeving van de toekomst van hun lokale gemeenschappen.

Het project wil jongeren vertrouwd maken met een reeks onderwerpen – zoals politiek, lokale participatie, een duurzaam Europa en actief burgerschap – die zij misschien minder aantrekkelijk vinden en waar zij zich vaak niet mee bezighouden. Om dit te verhelpen, omvat de eerste fase van het project interactieve en boeiende workshops over verkiezingen, met bijzondere aandacht voor de Europese verkiezingen die in juni 2024 plaatsvonden.

In de tweede fase verschuift de focus van het project naar actieve participatie op lokaal niveau. Jonge deelnemers maken kennis met mogelijkheden voor maatschappelijke betrokkenheid via verenigingen en initiatieven van het maatschappelijk middenveld. Daarnaast leren vertegenwoordigers van lokale organisaties hoe ze deze thema's in hun activiteiten kunnen integreren en dichter bij jongeren kunnen brengen, bijvoorbeeld door middel van speciaal ontworpen evenementen.

Belangrijkste doelstellingen en activiteiten

- **Jeugdeducatie:** het organiseren van workshops, seminars en soortgelijke activiteiten om jongeren voor te lichten over politieke processen, verkiezingen, lokaal bestuur en besluitvorming.
- **Bevordering van dialoog:** Bevordering van de dialoog tussen jongeren, lokale politici en besluitvormers om jongeren in staat te stellen hun mening en voorstellen met meer zelfvertrouwen te uiten.
- **Actieve participatie:** jongeren aanmoedigen om actief deel te nemen aan politieke processen, zoals verkiezingen, campagnes en het uiten van hun mening over belangrijke lokale kwesties, en om deel te nemen aan andere vormen van maatschappelijke betrokkenheid.
- **Versterking van organisaties:** lokale organisaties en verenigingen ondersteunen in hun inspanningen om jongeren te betrekken en maatschappelijke participatie te bevorderen.
- **Uitwisseling van ervaringen:** De uitwisseling van ervaringen en goede voorbeelden tussen verschillende organisaties en verenigingen die op dit gebied actief zijn, mogelijk maken.
- **Bewustmaking van de gemeenschap:** De bredere lokale gemeenschap informeren over het belang van het betrekken van jongeren bij besluitvormingsprocessen.

Uitdagingen

Het project vermeldde de uitdagingen niet expliciet op zijn officiële websites. Niettemin kunnen veelvoorkomende moeilijkheden bij soortgelijke jongereninitiatieven zijn: beperkte aanvankelijke interesse in politieke onderwerpen onder jongeren, het waarborgen van langdurige betrokkenheid en het effectief in contact brengen van jongeren met lokale beleidsmakers en actoren uit het maatschappelijk middenveld.

Resultaten en impact

Impact op jongeren

- Bewustmaking over verkiezingen, politiek, EU-instellingen en participatie;
- Bevordering van solidariteit, gelijkheid, empathie en inclusie;
- Bevordering van kritisch denken en zelfreflectie;
- Ontwikkelen van competenties, vaardigheden en milieubewustzijn;
- Verbetering van de kwaliteit van projecten op alle niveaus;
- EU-waarden en succesvolle werkwijzen bevorderen.

Het project zal jongeren empoweren op het gebied van burgerschap, duurzaamheid, inclusie en participatie, door hen de ruimte te bieden om ideeën te uiten en de dialoog tussen jongeren, de betrokkenheid van ngo's en de samenwerking met besluitvormers te versterken.

Deelnemers zullen competenties, digitale en sociale vaardigheden, ondersteuning en netwerken verwerven voor toekomstige maatschappelijke betrokkenheid.

Het zal ook een impact hebben op de lokale omgeving door belanghebbenden met elkaar in contact te brengen en nieuwe ideeën voor de gemeenschap te introduceren.

Directe inzichten

Youth Voice: Participatie voor een betere toekomst

<https://www.brezice.si/sl/novice/2024022014025938/>

<https://www.mc-brezice.si/projekti/glas-mladih>

Cyprus

Vormgeven aan morgen: jongeren in lokaal bestuur

Uitvoerende organisatie(s)

Cyprus Youth Council en Oxygen for Democracy

Context van het initiatief

In het kader van het Europese programma "You(th) in Local Governance" organiseerde de Cyprus Youth Council (CYC), in samenwerking met de organisatie Oxygen for Democracy, een driedaagse conferentie **met als titel "Shaping Tomorrow: Youth in Local Governance"**. De conferentie vond plaats van **20 tot 22 juni 2025 in het Park Beach Hotel in Yermasoyia, Limassol**.

Profiel van de deelnemers:

- Jongeren van 16 tot 30 jaar
- Jeugdwerkers op het gebied van jeugdbeleid of vertegenwoordigers van jongerenorganisaties (16-30 jaar)
- Vertegenwoordigers van jongerenorganisaties (16-30 jaar)
- Jongeren die betrokken zijn bij gemeentelijke, gemeenschaps-, jeugd- of jongeren-ngo's
- Jongeren met minder kansen

Belangrijkste doelstellingen en activiteiten

Het belangrijkste doel is het ondersteunen en stimuleren van actieve participatie van jongeren in de besluitvorming op alle niveaus. Daarom organiseert de Jeugdraad van Cyprus de Nationale Jeugdconferentie.

De laatste conferentie vond plaats op dinsdag 19 november 2024 om 09.30 uur, in aanwezigheid van de president van de Republiek Cyprus, de heer Nikos Christodoulides. De conferentie bracht jongeren en hun vertegenwoordigers uit heel Cyprus samen. Zij kregen de kans om zich te informeren over wat er in het kader van het Nationale Jaar van de Jeugd op het gebied van jeugdzaken is bereikt. Ze konden hiaten in kaart te brengen en voorstellen doen om de uitdagingen aan te pakken en om te zetten in kansen. Ze kregen de kans om deel te nemen aan co-designworkshops en te discussiëren met beleidsmakers, ideeën en meningen uit te wisselen met hun leeftijdsgenoten en praktische oplossingen te bedenken om de doelstellingen van de Nationale Jeugdstrategie die ze zelf hebben vastgesteld, te verwezenlijken.

De Jeugdconferentie 2024 was het hoogtepunt van de participatieve processen die tijdens het opstellen van de tweede Nationale Jeugdstrategie 2030 zijn gevolgd. De nieuwe nationale jeugdstrategie, die momenteel wordt opgesteld, definieert de visie van de regering voor jongeren,

samen met de jongeren zelf. Het ontwerp van de jeugdstrategie wordt beschouwd als een mijlpaal in het jeugdbeleid en het nationale jaar van de jeugd 2024. Tijdens de opstelling van de nationale jeugdstrategie hebben er veel raadplegingen met jongeren plaatsgevonden, zowel in gemeenschappen als in het Grieks, Turks en Engels op het hele eiland.

De belangrijkste activiteiten hadden betrekking op verschillende onderwerpen en belangrijke uitdagingen waarmee jongeren in Cyprus worden geconfronteerd, en die naar voren zijn gekomen tijdens de raadplegingen die de Jeugdraad van Cyprus de afgelopen maanden heeft gehouden over de tweede nationale strategie voor jongeren. Jongeren kregen de kans om deze kwesties samen met andere belanghebbenden te onderzoeken en bepaalde maatregelen voor te stellen om ze tijdens de uitvoering van de tweede nationale jeugdstrategie effectief aan te pakken.

De thema's waren: cultuur, groene en digitale ontwikkeling, onderwijs en opleiding, werkgelegenheid en ondernemerschap, lichamelijke en geestelijke gezondheid, sociale inclusie en sociale rechtvaardigheid, actieve participatie en het verbinden van de EU met jongeren. Na de workshops werden de resultaten aan de deelnemers gepresenteerd en besproken met beleidsmakers.

Uitdagingen

Een van de uitdagingen was ervoor te zorgen dat jongeren van verschillende leeftijden (schoolgaande jongeren, universiteitsstudenten en jongeren uit georganiseerde groepen) vertegenwoordigd waren. Het was uiterst belangrijk om meer jonge Turks-Cypriotische deelnemers te betrekken, maar hun deelname was laag. Daarnaast was het moeilijk om besluitvormers bij de conferentie te betrekken die de verschillende kwesties konden bespreken. Bijvoorbeeld een vertegenwoordiger van het viceministerie van Cultuur voor het onderwerp cultuur dat werd besproken.

Een andere uitdaging was de deelname van alle jongeren van het hele eiland. ONEK zorgde voor gratis bussen vanuit andere steden om deelnemers naar de hoofdstad te vervoeren voor de conferentie.

Bovendien had de locatie voor de 5e Nationale Jeugdconferentie een beperkte capaciteit en hadden de organisatoren een wachtlijst. Taal was een uitdaging voor de conferentie en tijdens het evenement vertaalde een tolk naar het Engels, terwijl een van de workshops alleen in het Engels werd gehouden. Ten slotte wilde ONEK ervoor zorgen dat alle jongeren konden deelnemen, ongeacht of de uitdagingen waarmee zij te maken hadden geografische afstand of een handicap waren, en daarom werd tijdens de conferentie gebarentaalvertolking aangeboden.

Resultaten en impact

In totaal namen 206 jongeren deel aan de workshops. Als belangrijk resultaat van de Nationale Jeugdconferentie heeft ONEK een gedetailleerd rapport opgesteld met aanbevelingen voor elk thema dat tijdens het evenement aan bod kwam. Deze aanbevelingen zullen een waardevolle bijdrage leveren aan de formulering van de Nationale Jeugdstrategie 2030.

Directe inzichten

<https://onek.org.cy/en/youthconf2024/#:~:text=The%20National%20Youth%20Conference%20constitutes,5th%20National%20Youth%20Conference.>

<https://youthpolicy.onek.org.cy/e/>

Nationale Jeugdconferentie

Uitvoerende organisatie(s)

ONEK

Context van het initiatief

De Nationale Jeugdconferentie is het meest participatieve overlegplatform tussen jongeren en de staat en ging in 2015 van start. In 2024 werd de vijfde nationale jeugdconferentie gehouden.

Belangrijkste doelstellingen en activiteiten

De conferentie heeft tot doel jongeren meer te betrekken bij het democratische leven, met bijzondere aandacht voor besluitvormingsprocessen op lokaal en regionaal niveau. Ze wil de rol van gemeentelijke en gemeenschapsraden voor jongeren, alsook andere door jongeren geleide structuren, versterken bij het vormgeven van lokaal bestuur en beleid dat van invloed is op het leven van jongeren.

Tijdens een driedaagse participatieve en interactieve dialoog krijgen jongeren uit heel Cyprus de kans om gemeenschappelijke uitdagingen en behoeften te bespreken, goede praktijken uit te wisselen, belangrijke vaardigheden te ontwikkelen en samen beleidsvoorstellen te formuleren die de betrokkenheid van jongeren bij het lokale bestuur op een zinvolle manier vergroten.

De conferentie streeft ernaar concrete beleidsaanbevelingen te formuleren die kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van strategische kaders op zowel nationaal als Europees niveau. Dit proces heeft tot doel de revitalisering van de democratie, de bevordering van actief burgerschap en de uitvoering van de EU-jeugdstrategie, de EU-jeugd doelstellingen en een bredere afstemming op Aanbeveling Rec(2001)19 van het Comité van Ministers van de Raad van Europa, alsmede het Europees Handvest inzake de participatie van jongeren aan het lokale en regionale leven, aangenomen door het Congres van lokale en regionale overheden van de Raad van Europa, te ondersteunen.

Uitdagingen

Enkele van de uitdagingen van het evenement waren het identificeren van belanghebbenden en de doelgroep voor betrokkenheid en participatie. De nieuwe wet die de structuur van gemeenten veranderde en veel gemeenten samenvoegde, zorgde voor uitdagingen voor de organisatoren op het gebied van communicatie en het identificeren van actieve gemeenten.

Bovendien zijn jongeren terughoudend om deel te nemen aan evenementen, omdat ze denken dat het om “jeugdpropaganda” gaat of omdat hun deelname geen invloed zal hebben op het geheel.

Resultaten en impact

Het evenement werd bijgewoond door 60-65 jongeren uit Cyprus. De organisatoren zorgden voor een Engelstalig gedeelte voor deelnemers die geen Grieks spraken. Het evenement werd bijgewoond door vertegenwoordigers van de gemeente Kourion, die de gemeentelijke jeugdraad

implementeert en jongeren betreft bij de besluitvorming. Ook de gemeentelijke jeugdraad van Paralimni en de Jeugdraad van de Raad van Europa namen deel met een vertegenwoordiger.

De Cypriotische Jeugdraad zal op basis van de driedaagse conferentie beleidsaanbevelingen opstellen en deze presenteren tijdens hun algemene vergadering en mogelijk ook aan ministeries enz.

Directe inzichten

<https://onek.org.cy/en/youthconf2024/#::~:~:text=The%20National%20Youth%20Conference%20constitutes,5th%20National%20Youth%20Conference.>

België

TV-programma “Eerste Keus” van VRT.

Uitvoerende organisatie(s)

De Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie, afgekort VRT, is de openbare omroep voor radio en televisie in Vlaanderen.

Context van het initiatief

Het tv-programma "Eerste Keus" op VRT is een informatief en politiek jongerenprogramma dat zich richt op jongeren die voor het eerst mogen stemmen.

Het programma wil jongeren tussen 16 en 22 jaar – de zogenaamde *first time voters* – betrekken bij de politiek en hen helpen om geïnformeerde keuzes te maken bij verkiezingen.

Het speelt in op hun leefwereld, bezorgdheden en vragen over maatschappelijke thema's. Het is ook sterk gericht op jongerenparticipatie in de democratie, in het bijzonder naar aanleiding van de verlaagde stemgerechtigde leeftijd in België (16 jaar voor Europese verkiezingen).

Het wil jongeren leren hoe het politiek systeem werkt en hoe de verkiezingen verlopen.

Belangrijkste doelstellingen en activiteiten

De belangrijkste doelen van dit programma zijn:

- Jongeren informeren over politiek en verkiezingen.
- Jongeren wegwijs maken in het politieke landschap en verkiezingsproces.
- Kritisch denken en meningsvorming stimuleren.
- Politiek toegankelijk en begrijpelijk maken voor jongeren.
- Hen motiveren om hun stem te gebruiken en zich maatschappelijk te engageren.

Activiteiten:

- Jongeren gaan in gesprek met politici over thema's die hen bezighouden (bv. veiligheid, klimaat, racisme).
- Het programma wordt opgenomen in middelbare scholen, dicht bij de leefwereld van jongeren.
- Korte, visueel aantrekkelijke afleveringen met duidelijke uitleg en herkenbare situaties.
- Fragmenten en polls op Instagram en TikTok om jongeren ook buiten het tv-scherm te bereiken.
- Lespakketten en opdrachten voor leerkrachten om het programma in de klas te gebruiken.

Uitdagingen

Het vormgeven van een fris, vernieuwend format en zorgen voor inhoudelijke diepgang zonder de jongeren af te schrikken. De logistiek intense settings met een mix van politici en ongekende

jongeren zorgden ook voor een grote uitdaging. Het wankelende begin viel samen met een bewuste keuze voor directe confrontaties die zowel kans als risico's in zich droegen.

Resultaten en impact

- **Groot bereik:** Meer dan 800.000 kijkers, met sterke vertegenwoordiging van jongeren.
- **Verhoogde jongerenbetrokkenheid:** Jongeren voelden zich gehoord en dachten actiever na over hun stemgedrag.
- **Politieke interactie:** Politici gingen rechtstreeks in gesprek met jongeren, ook op scholen.
- **Educatieve waarde:** Ingezet in lessen maatschappijleer en burgerschap; verhoogde politieke geletterdheid.
- **Langetermijneffect:** Duurzame invloed op stemgedrag en blijvende interesse in politiek.

Directe inzichten

Presenterator:

“De jeugd bleek enorm geïnteresseerd in politiek. Niet zozeer in partijpolitiek, maar wel in wat hen aanbelangt.”

→ Hij benadrukte dat jongeren goed weten wat hen raakt, ook al kennen ze het politieke jargon niet..

Wetstraatjournalist:

“Uit alle richtingen, van bso tot aso, kwamen zeer geïnformeerde vragen. Jongeren hadden uitgesproken meningen over thema's zoals betaalbaarheid en het hoofddoekendebat”

→ Hij was onder de indruk van de inhoudelijke maturiteit van de jongeren

Route Europa

Uitvoerende organisatie(s)

Route Europa is ontwikkeld door de educatieve non-profitorganisatie Europahuis Ryckvelde op verzoek van Europa Direct Provincie Antwerpen, Europa Direct Oost-Vlaanderen, Europa Direct Vlaams-Brabant en Europa Direct West-Vlaanderen. Het werd mede gefinancierd door het liaisonbureau van het Europees Parlement in België, de Vertegenwoordiging van de Europese Commissie in België en acht Europa Direct centra (Europa Direct provincie Antwerpen, Europa Direct Oost-Vlaanderen, Europa Direct Vlaams-Brabant, Europa Direct West-Vlaanderen, Europe Direct Brussels, Europe Direct Province de Liège, Europe Direct Luxembourg belge en Europe Direct Ostbelgien).

Context van het initiatief

De Europese Unie heeft een grote impact op het dagelijkse leven van jongeren. Via een workshop in klasverband willen de makers van Route Europa de jongeren informeren over actuele Europese thema's en de werking van de Europese instellingen. Zo ontdekken en verdiepen ze hun interesse in de EU, wat bijdraagt aan actief burgerschap. Goed geïnformeerde en betrokken jongeren vormen immers de basis voor een goed functionerende Europese democratie. De aanleiding van de ontwikkeling van het spel waren de Europese verkiezingen van juni 2024 waarbij Belgische jongeren voor het eerst vanaf 16 jaar mochten stemmen bij de Europese verkiezingen. In 2025 werd het materiaal geüpdatet en losgekoppeld van de verkiezingen, zodat er een 'tijdloze' versie ontstond.

Belangrijkste doelstellingen en activiteiten

Route Europa impliceert een actieve spelbordmethodiek waarbij de leerlingen kennismaken met de belangrijkste Europese thema's, ontdekken hoe de Europese Unie hun leven beïnvloedt en hoe de Europese besluitvorming werkt. Inhoud verwerken via een spel is een aansprekende leermethodiek die bijzonder doeltreffend is. Er volgt een klassikale nabespreking waar nog eens de conclusies van het spel herhaald worden in een leuke quiz.

Daarnaast bieden de inspiratiefiches informatie om één van de Europese thema's zelf verder uit te diepen. In het tweede deel gaan de leerlingen in debat met elkaar. Als leerkracht krijg je de optie tussen twee debatformules. De leerlingen gaan aan de slag met de thema's die in het spelbord aan bod zijn gekomen. Ze krijgen een stelling die ze in groep voorbereiden en dan in het debat verdedigen. De leerlingen leren een standpunt innemen, naar elkaar te luisteren en respect te hebben voor andere meningen. Het leert hen dat hun stem telt.

Uitdagingen

- Met een groot en uiteenlopend partnerschap (qua achtergrond, restricties en talen) – zoals beschreven onder 3. *Uitvoerende organisaties* – was het niet eenvoudig om zowel inhoudelijk als financieel snel op één lijn te komen.
- Daarnaast kende de ontwikkeling en uitrol van het project een strakke timing door de datum van de Europese verkiezingen: 9 juni 2024. De ontwikkeling van de didactiek, productie en distributie van de speldozen, het aanleren van de spelbegeleiding aan de

leerkrachten, speelfase met de jongeren zelf, ... kon enkel slagen mits een weldoordachte backplanning.

- Voor het bereiken van een overbevraagde doelgroep (leerkrachten, scholen, onderwijspersoneel, ...) moeten we een gefaseerde multiaanpak hanteren: meerdere kanalen, meerdere berichten, herinneringen, ...
- Ten slotte waren er externe factoren waarmee we rekening moesten houden zoals de langdurige onduidelijkheid over stemrecht vs stemplicht op 16 jaar.

Resultaten en impact

KENNIS

- De jongeren kunnen een aantal Europese thema's opsommen die impact hebben op hun eigen leven.
- De jongeren kennen enkele prioritaire dossiers die op de Europese agenda staan.
- De jongeren kunnen voorbeelden aanhalen van wat EU-burgerschap precies inhoudt.
- De jongeren kennen de Europese waarden.

ATTITUDE

- De jongeren zijn zich bewust van het belang van hun stem.
- De jongeren zien het belang in van het Europese beleidsniveau.
- De jongeren hebben respect voor de mening van hun klasgenoten.

VAARDIGHEDEN

- De jongeren kunnen op een juiste en doordachte manier hun stem uitbrengen.
- De jongeren kunnen op een onderbouwde manier hun mening vormen en met elkaar in debat gaan.
- De jongeren hebben hun democratische vaardigheden versterkt.

CIJFERS Provincie Antwerpen

- meer dan 270 dozen speldozen besteld door 192 unieke scholen
- 62 leerkrachten volgden een navorming
- bereik van ongeveer 10.000 jongeren/leerlingen

Directe inzichten

Reacties van leerkrachten:

- *“Gevarieerd, mooie aantrekkelijke vormgeving, leerrijk en zeer informatief op een laagdrempelige manier!”*
- *“Speelse opbouw, gaandeweg kwamen leerlingen in contact met allerlei initiatieven van de EU, dit bracht Europese politiek dichterbij hun leefwereld.”*

Conclusie

Concluderend kan worden gesteld dat de gezamenlijke inspanningen van alle projectpartners essentieel zijn voor het tot stand brengen van een uitgebreide en effectieve **brochure met initiatieven op het gebied van politiek bewustzijn**. Door zorgvuldig diverse initiatieven, programma's en beleidsmaatregelen in kaart te brengen en te documenteren, belicht dit project niet alleen bestaande beste initiatieven, maar bevordert het ook een **cultuur van samenwerking en wederzijds leren** tussen de deelnemende landen.

De initiatieven in de brochure – **16 in totaal, met twee bijdragen van elke partner** – weerspiegelen een breed spectrum aan benaderingen om politiek bewustzijn onder jongeren te bevorderen. Hoewel ze verschillen in vorm, reikwijdte en doelgroepen, hebben ze een aantal **belangrijke overeenkomsten**: een streven naar inclusieve participatie, een focus op ervaringsgericht en burgerschapsonderwijs, en een sterke nadruk op het empoweren van jongeren om geïnformeerde, kritische en actieve burgers te worden. Gemeenschappelijke elementen zoals **interactieve workshops, door leeftijdsgenoten geleide discussies, simulaties van democratische processen** en **het gebruik van digitale hulpmiddelen** benadrukken een gedeeld begrip van wat jongeren motiveert om deel te nemen aan zinvolle politieke vorming.

Van de gepresenteerde initiatieven legden verschillende landen de nadruk op **gemeentelijke jeugdraden** (bijvoorbeeld Griekenland en Cyprus), terwijl andere zich richtten op **lokale initiatieven** die het werk van nationale assemblees nabootsen, zoals in **Portugal, Spanje, Frankrijk** of **Italië**, of het **Europees Parlement** (bijvoorbeeld Euroscola), met als doel jongeren te helpen begrijpen hoe **wetgevende en verkiezingsprocessen** werken. Andere partners noemden **evenementen en activiteiten** die specifiek zijn ontworpen om jongeren dichter bij de politiek te brengen (bijvoorbeeld in Spanje, Frankrijk en Italië). Er zijn ook **creatievere en meer originele** manieren om jongeren bij het politieke leven te betrekken, zoals in **België**, waar traditionele media zoals **tv-programma's** met politici en jongeren worden gecombineerd met **bordspellen**. Duizenden jongeren in heel Europa zijn en blijven hierbij betrokken, wat bijdraagt aan het vergroten van **de belangstelling voor en het vertrouwen** in de politiek en instellingen.

De belangrijkste uitdagingen die door de partners zijn geïdentificeerd, zijn onder meer moeilijkheden bij het waarborgen van **inclusiviteit en geografische gelijkheid**, met name in **landelijke of achtergestelde gebieden**, waar **logistieke en financiële belemmeringen** deelname vaak in de weg staan. Het is een veelvoorkomend probleem **om betrokkenheid** ook na afloop van individuele evenementen **vast te houden**, aangezien **enthousiasme** niet altijd leidt tot **langdurige politieke betrokkenheid**. Veel initiatieven zijn sterk afhankelijk van **vrijwilligers**, wat van invloed kan zijn op **de consistentie en schaalbaarheid**. Verschillende partners meldden een gebrek aan **gestructureerde mechanismen** om **de inbreng van jongeren** in formele **beleidsprocessen** te integreren.

Er kwamen ook **beperkingen op het gebied van onderwijs** naar voren, zoals het integreren van programma's in **strakke schoolroosters** en het behouden van **de motivatie van leraren**. In sommige gevallen moesten **abstracte onderwerpen** zoals **digitale rechten** aanzienlijk worden **aangepast** om voor de deelnemers begrijpelijk te zijn. **Een lage politieke belangstelling of terughoudendheid om partijdig over te komen**, maakte het nog moeilijker om jonge leden te werven en op lange termijn te behouden, met name in **jeugdraden**. Daarnaast hadden ook **structurele of administratieve uitdagingen**, zoals **gemeentelijke hervormingen** in Cyprus of de druk van **strakke verkiezingstermijnen** in België, invloed op de uitvoering. Ten slotte brachten **hybride of online formats** die uit noodzaak werden geïntroduceerd (bijvoorbeeld vanwege

COVID-19) technische en participatie gerelateerde hindernissen met zich mee, vooral bij multinationale of grootschalige evenementen.

Tegelijkertijd laten deze initiatieven **duidelijke contextuele aanpassingen** zien, die zijn gevormd door de specifieke sociale, politieke en educatieve omstandigheden van elk land. Sommige initiatieven zijn bijvoorbeeld gericht op het betrekken van gemarginaliseerde jongeren of plattelandsgemeenschappen, terwijl andere zich richten op scholen, jeugdleden of ngo's. Deze diversiteit onderstreept het belang van het afstemmen van methoden voor politiek bewustzijn op de lokale realiteit, terwijl deze in overeenstemming blijven met **de gedeelde Europese waarden** van democratie, participatie en mensenrechten.

Door deze gevarieerde maar complementaire initiatieven te presenteren, wordt de brochure meer dan een catalogus: het fungeert als een **strategisch kader** om te begrijpen hoe politiek bewustzijn in verschillende contexten kan worden bevorderd. Het moedigt ervaringsdeskundigen aan om na te denken over wat werkt, succesvolle modellen aan te passen en nieuwe strategieën te ontwikkelen die zijn afgestemd op hun eigen omgeving.

Door **jongerenwerkers, opvoeders en belanghebbenden te betrekken** bij het testen en verfijnen van de brochure, zorgen we ervoor dat het eindproduct zowel **praktisch is als inspeelt** op de werkelijke behoeften en ervaringen van jongeren. De **richtlijnen** in dit document bieden duidelijkheid en structuur voor elke fase van het project, van gegevensverzameling tot verspreiding.

Daardoor zal de voltooide brochure meer zijn dan alleen een naslagwerk; het zal een **levend instrument** zijn voor **empowerment**, een hulpmiddel dat **politiek bewustzijn, maatschappelijke betrokkenheid en actief burgerschap** in heel Europa bevordert.

Uiteindelijk levert dit gezamenlijke project een zinvolle bijdrage aan het versterken van de democratische participatie van jongeren en rust het de volgende generatie toe met de **kennis, het zelfvertrouwen en de vaardigheden** die nodig zijn om hun samenleving vorm te geven en de democratische waarden van de Europese Unie hoog te houden.

De brochure met initiatieven voor politiek bewustzijn van het Get Political-project valt onder de licentie CC-BY-NC-SA 4.0. Ga naar Creative Commons — Attribution-Noncommercial-ShareAlike 4.0 International – CC BY-NC-SA 4.0 om een kopie van deze licentie te bekijken. Deze licentie vereist dat hergebruikers de maker vermelden. Het staat hergebruikers toe om het materiaal te verspreiden, te remixen, aan te passen en erop voort te bouwen in elk medium of formaat, uitsluitend voor niet-commerciële doeleinden. Als anderen het materiaal wijzigen of aanpassen, moeten zij het gewijzigde materiaal onder identieke voorwaarden in licentie geven.

